

призвести до непрозорих корупційних схем, для запобігання яким необхідно вимагати від керівництва медичного закладу підтверджуючі документи про наявність потрібного благодійного фонду та свідоцтво про його державну реєстрацію.

Скобляк Тетяна

*Тернопільський національний
економічний університет*

СВОБОДІ СЛОВА: БУТИ ЧИ НЕ БУТИ? АБО ПРО БЮДЖЕТНЕ ФІНАСУВАННЯ МІСЦЕВИХ ЗМІ

«Вільна преса буває хорошою чи поганою,
це правда. Але ще більша правда те, що
невільна преса буває тільки поганою».
Альбер Камю

Україна вже не та, що була колись. Мені пощастило народитись у вільній державі, але ще занадто молодій для того, аби бути процвітаючою. Я щаслива, що моя країна намагається змінюватись, покращуватись і горджусь тим, що це, в основному, завдяки свідомим громадянам, а не успішному уряду. Ми давно зрозуміли, що на це сподіватись марно або принаймні дуже довго. Все починається з малого. Зміни запроваджуюся на найвищому – державному рівні, але результати їхньої діяльності (якщо вони справді є) ми можемо побачити на місцях, до прикладу області.

Аналізуючи «свіжі» реформи в дії мою увагу привернула «Реформа роздержавлення комунальних друкованих ЗМІ». Спочатку я засумнівалася в доцільності даного законопроекту. Але уважно проаналізувавши дані виникло питання: «А чому б і ні?». Коли газета приватна, вона позбавлена прив'язаності до влади і може висвітлювати не лише багатогранну діяльність державних службовців, а й приховану бездіяльність. Що ж до питання про рентабельність приватної газети, то так перспектива не весела – виживуть сильніші. Редакції зможуть втриматись на ринку, коли будуть висвітлювати правдиву, а головне потрібну та цікаву для громадян інформацію. До того ж не малий відсоток прибутку газетних видавництв становлять доходи від розміщення реклами, а саме за попередніми оцінками це до 40%. Та все ж контрольні 60% прибутку – за тиражем, тобто за вибором громадян (зі щорічного аналітичного звіту «Світові тенденції у пресі» (World Press Trends), який був оприлюднений 13 червня 2016 р. Всесвітньою Асоціацією Видавців Газет та Новин (World Association of Newspapers and News Publishers, WAN-IFRA)).

Реформа з роздержавлення в Україні проводиться у два етапи: перший – протягом одного року з дня набрання чинності цим законом (2016 р.), а другий – протягом наступних двох років (2017–2018рр.). На першому етапі вже 9 районних видань Тернопільської області і 1 обласне видання зголосились на приватизацію. Оскільки завдання полягає у дослідженні виконання обласного бюджету, то до прикладу можу привести лишу одне видання, яке має статус обласної газети – «Свобода». Але це і так достатньо яскравий приклад. Я вважала, що газетам важко буде розпрощатись з органом влади як співзасновником, а саме з численними дотаціями. Та ситуація зі «Свободою» дещо інша: весь колектив редакції підтримує приватизацію, а от співзасновники, а саме Тернопільська обласна державна адміністрація та Тернопільська обласна рада, не спішать прощатися з виданням. І не зважаючи на процес збору необхідних документів для роздержавлення, з обласного бюджету у 2016 р. виділено 300 000 грн. на діяльність газетного видання.

Також хочу звернути увагу на фінансування видавничої діяльності з боку обласної ради, а саме в її доцільності. ТОДА щороку витрачає 1 197 990 грн. (звіт за 2015р.) бюджетних коштів на діяльність відділу інформаційної діяльності (рис. 1).

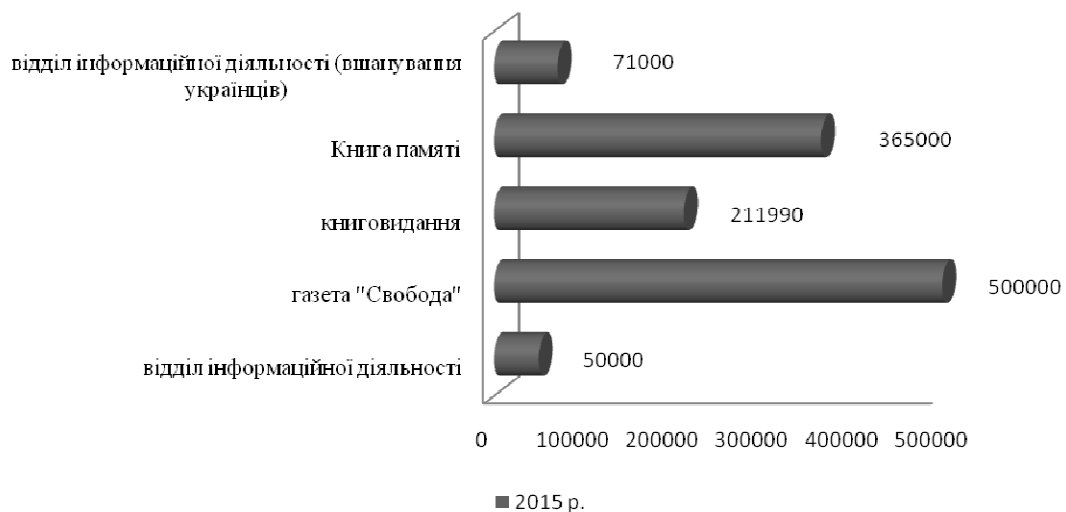

Рис. 1. Касові видатки загального фонду обласного бюджету за 2015 р. відділу інформаційної діяльності ТОДА

Аналіз звіту про використання коштів обласного бюджету Тернопільської області дозволив констатувати, що близько 42% загального обсягу фінансування інформаційної діяльності або 500 000 грн. у 2015 р. виділено на газету «Свобода», фінансування друкованого видання «Книга пам'яті» – 65 000 грн., книговидання – 211 990 грн.

Необхідно зазначити, що лєвова частка коштів обласного бюджету на фінансування газети «Свобода» спрямована на оплату праці

журналістів (рис. 2). Останні ж не мотивовані покращувати якість видання, оскільки не залежать від кількості передплатників. Таким чином, редакції державних та комунальних друкованих ЗМІ в переважній більшості можуть не перейматися якістю поширюваного ними контенту – адже зменшення аудиторії зовсім не позначиться на їхніх доходах.

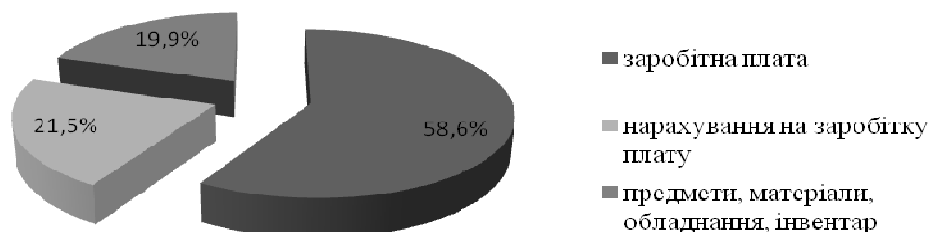

Рис. 2. Структура видатків обласного бюджету на фінансування газети «Свобода» у 2015 р.

Але чи є це доцільним? Уся інформація подана на сайті, на якому інформація є широкодоступною та безплатною, і до того ж приватні видання самі оцінять діяльність ТОДА з позиції незалежного експерта. Зважаючи на постійний дефіцит бюджетних ресурсів та постійно зростаючі потреби у фінансових ресурсах місцевого господарства необхідність багатотисячного фінансування місцевої преси видається абсурдним. Тим більше, що доступ громадян до сайтів органів влади є безкоштовним, тоді як за друковані ЗМІ потрібно платити.

Таким чином, в умовах, коли основним джерелом фінансування преси є кошти місцевої влади, вона ніколи не наважиться критикувати владу, яка її фінансує. То чи бути свободі слова? Відповідь на це питання ми зможемо дати по закінченні реформи у 2019 р.

Сліпець Катерина

Тернопільський національний економічний університет

ОЦІНКА БЮДЖЕТНОГО ФІНАНСУВАННЯ СФЕРИ ОСВІТИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

«Українська нація наукою й освітою приростати буде» – саме так вважав відомий в Україні та й за її межами учений С.І.Юрій [1, с. 12]. В усьому світі освіта розглядається як головний фактор соціально-